

NORGES BONDELAG

Bioteknologirådet
Stortingsgata 10
0161 OSLO

Vår saksbehandler
Elin Marie Stabbetorp og Anja Lillehaug

Vår dato
09.04.2018
Deres dato

Vår referanse
17/00388-46
Deres referanse

Innspill til Bioteknologirådets offentlige debatt om endring av genteknologiloven

Det er positivt at Bioteknologirådet inviterer til en bred debatt om genteknologi. Vi registrerer at Bioteknologirådet fortsatt tar til ordet for at alle GMO-er skal reguleres gjennom loven og at kriterier som helse, miljø, samfunnsnytte, bærekraft og etikk skal omfatte alle søknader. Per i dag er det ikke forbud mot GMO i Norge, men det er krav til at kriteriene i genteknologiloven oppfylles.

Et stort flertall i rådet støtter krav til at alle GMO-er skal være sporbare og merkes. Norges Bondelag støtter dette, og mener dette er viktige premisser som må ivaretas av genteknologiloven. Det sikrer næringa og forbrukere valgfriheten. Sporbarhet er generelt viktig i matproduksjonen, også for å se på effekter i økosystemet. Teknikkene for genmodifisering er under stadig utvikling, og reiser mange økologiske, juridiske, etiske og samfunnsmessige spørsmål.

Flertallet i Bioteknologirådet foreslår å utrede muligheten for å innføre et nivådelt system for godkjenning av genmodifiserte organismer gjennom å endre genteknologiloven. Forslaget innebærer blant annet at det innføres en egen kategori der det kun skal være en form for meldeplikt uten offentlig høring. Begrunnelsen fra rådet er bedre samsvar mellom antatt risiko og krav som blir stilt til konsekvensutredning. Norges Bondelag er ikke kjent med at det er søkt om godkjenning av genredigerte produkter i Norge. Norges Bondelag mener det er tidlig å diskutere endringer i loven uten at det er aktuelle genredigerte produkter som er søkt godkjent og man har erfaringer fra saksbehandlingen og hvilke muligheter for nivådeling som ligger ved praktisering av ny forvaltning av dagens lovverk. Endringer i arvestoffet foretatt med genteknologi må vurderes fra sak til sak og det må stilles krav til konsekvensutredning.

I genteknologiloven stilles samme krav til alle GMO-er på et overordnet nivå, men det er differensierte krav til konsekvensutredning og vitenskapelige testforsøk til for eksempel planter, dyr og mikroorganismer. Dersom det er lav risiko er kravene til utredning og risikovurderingen mindre omfattende. I konsekvensutredningsforskriften står det også at når vi har tilstrekkelig erfaring med visse typer søknader, kan kravene endres. I 2017

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse: Postboks 9354 Grønland 0135 OSLO	Besøksadresse: Landbrukets Hus, Hollendergata 5 0190 OSLO	Telefon: 22 05 45 00	E-postadresse: bondelaget@bondelaget.no
Norges Bondelag Bondelagets Servicekontor AS	Org.nr.: 939678670 Org.nr.: 985063001 MVA	Bankkonto: 8101.05.12891 Bankkonto:: 8101.05. 91392	Internett: www.bondelaget.no

Vår dato	Vår referanse
09.04.2018	17/00388-46

fastsatte Klima- og miljødepartementet nye rutiner for saksbehandling av GMO-er. Med de nye rutinene blir saksbehandlingstiden vesentlig forkortet og med klare frister for innspill. Dette vil gi et mer effektivt system, og dermed ivareta ønsket fra Bioteknologirådet om å skape større forutsigbarhet for selskaper som søker om godkjenning.

Foreløpig mener vi det er tilstrekkelig å legge til rette for forskning og utvikling av ulike genteknologier i Norge. Det er også for tidlig å diskutere hvordan loven skal endres når det per dags dato ikke er aktuelle produkter som er søkt godkjent og nyinnført forvaltningspraksis ikke er testet ut.

Selv mindre endringer i arvestoffet kan gi betydelige endringer i egenskapene og etter vår vurdering gi behov for en fullstendig konsekvensutredning. Det er i dag vitenskapelig uenighet om omfanget av utilsiktede endringer i DNA ved bruk av genredigering. Dette må hensyntas i ny regulering. Norges Bondelag vil videreføre en restriktiv holdning til bruk av genmodifiserte organismer i matproduksjonen og «føre-var- prinsippet» må ligge til grunn for reguleringen.

Norges Bondelag mener det er nødvendig at man vurderer godkjenning av genmodifiserte organismer fra sak til sak. Det er ivaretatt i dagens genteknologilov. Det er for tidlig å diskutere hvordan loven skal endres med hensyn til produksjon og bruk i Norge når det per dags dato ikke eksisterer produkter som det er søkt godkjennelse for, samt at nyinnført forvaltningspraksis foreløpig ikke er testet ut.

Med vennlig hilsen

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Lars Petter Bartnes

Per Skorge